

ԳՈՒՐԳԵՆ ՍԱԴՈՅԱՆ

ՀՀ փաստաբանների պալատի հանրային պաշտպանի
գրասենյակի փաստաբան
ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի սահմանադրական
իրավունքի ամբիոնի հայցորդ

**ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱԴՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ**

Ոստիկանությունում ծառայության կազմա-
կերպման իրավական ապահովման հիմնախնդիր-
ներից է ոստիկանության ծառայողների կադրային
կազմի ընտրությունը և պահպանումը: Կադրային
կայուն քաղաքականության հիմքը կազմում են ոս-
տիկանության ծառայողների ընտրության և ծառա-
յողական-պաշտոնային հաջող առաջխաղացում-
ների վերաբերող հարցերը:

Հայաստանի Հանրապետության սահմա-
նադրությունը, ՀՀ-ն հռչակելով ժողովրդավարա-
կան պետություն, սահմանում է, որ ՀՀ 18 տարին
լրացած քաղաքացիներն ունեն ընտրելու և հան-
րաքվեներին մասնակցելու, ինչպես նաև անմիջա-
կանորեն և կամքի ազատ արտահայտությամբ
ընտրված իրենց ներկայացուցիչների միջոցով պե-
տական կառավարմանը և տեղական ինքնակառա-
վարմանը մասնակցելու իրավունք:

Հիմնական օրենքը, միաժամանակ, ամ-
րագրում է, որ քաղաքացիներն ունեն օրենքով սահ-
մանված ընդհանուր հիմունքներով հանրային ծա-
ռայության ընդունվելու իրավունք, և այդ ծառայու-
թյան սկզբունքներն ու կազմակերպման կարգը
սահմանվում են օրենքով¹:

Ոստիկանությունում ծառայության անցնե-
լու իրավունքը պետական կառավարմանը անմի-
ջականորեն մասնակցելու և հանրային ծառայու-
թյան անցնելու՝ քաղաքացիների սահմանադրա-
կան իրավունքների մի մասն է: Այն 18 տարին լրա-
ցած ՀՀ քաղաքացիներին պետական ծառայու-
թյան անցնելու հավասար հնարավորություն է տա-
լիս: Սակայն, այս իրավունքը իրենից ներկայաց-
նում է հավասար իրավաբանական հնարավորու-
թյուն, բայց ոչ դրա փաստացի իրականացում: Դա
չի նշանակում, որ 18 տարին լրացած քաղաքացի-
ները ցանկացած պահի իրավունք ունեն, իսկ պե-
տական մարմինները պարտավոր են անհապաղ

նրանց նշանակել իրենց ցանկացած պաշտոննե-
րում:

Պետական մարմիններին վերապահված
խնդիրների և գործառույթների արդյունավետ իրա-
կանացման, նրանց բնականոն գործունեության
համար անհրաժեշտ է, որ նրանք ունենան հատուկ
պատրաստված և որոշակի պայմանների բավա-
րարող ծառայողական անձնակազմ, ուստի, դրա
ապահովման համար, ելնելով պետական ծառա-
յության տեսակների առանձնահատկություններից,
ՀՀ օրենսդրությունը պետական համապատաս-
խան ծառայության թափուր պաշտոն զբաղեցնելու
համար սահմանում է այն հանգամանքները, որոնց
առկայության դեպքում անձն առանց խտրականու-
թյան իրավունք ունի, և այն հանգամանքները,
որոնց առկայության դեպքում անձն իրավունք չու-
նի զբաղեցնելու համապատասխան պետական
ծառայության պաշտոնը: Օրենքով ոստիկանու-
թյունում ծառայության համար ներկայացվող այդ
հանգամանքների ամբողջությունը կազմում են ոս-
տիկանությունում ծառայության պաշտոն զբաղեց-
նելու պայմանները: Դրա տակ նկատի են առնվում
այն պահանջները, որոնք ներկայացվում են ոստի-
կանության ծառայության թափուր պաշտոն զբա-
ղեցնելու ցանկություն ունեցող անձին²:

ՀՀ ոստիկանությունում ծառայության՝ որ-
պես մասնագիտական գործունեության, ունեցած
յուրահատկությամբ պայմանավորված՝ ՀՀ օրենսդ-
րությունը ոստիկանությունում ծառայության թա-
փուր պաշտոն զբաղեցնելու համար սահմանում է
նախ այն հանգամանքները, որոնց առկայության
դեպքում անձն առանց խտրականության իրա-
վունք ունի, ապա նաև այն հանգամանքները,
որոնց առկայության դեպքում անձն իրավունք չու-
նի զբաղեցնելու համապատասխան պետական
ծառայության պաշտոն: Օրենքով ոստիկանությու-

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

նում ծառայության համար ներկայացվող այդ հանգամանքների ամբողջությունը կազմում են ոստիկանությունում ծառայության պաշտոն զբաղեցնելու պայմանները: Դրա տակ նկատի են առնվում այն պահանջները, որոնք օրենքով սահմանված կարգով ներկայացվում են ոստիկանության ծառայության թափուր պաշտոն զբաղեցնելու ցանկություն ունեցող անձին:

Այդ պայմանները նպատակ են հետապնդում ոստիկանությունը համալրել բանիմաց, մասնագիտական պարտականությունների կատարմանն ունակ ծառայողներով, ինչպես նաև խոչընդոտել և կանխել ռիսկային հանդիսացող անձանց ներթափանցումը ոստիկանության համակարգ: Այդ նպատակների իրականացման ապահովմամբ են մեծապես պայմանավորված ոստիկանության ծառայության խնդիրների արդյունավետ իրականացումը, ոստիկանության ծառայության՝ որպես հանրապետական գործադիր մարմնի, և ոստիկանության ծառայողի՝ հասարակության շրջանում ունեցած հեղինակության բարձրացումը:

Այսպես, «Ոստիկանությունում ծառայության անցնելու մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի համաձայն՝ անկախ ազգությունից, ռասայից, սեռից, սոցիալական ծագումից, գույքային կամ այլ դրությունից՝ ոստիկանությունում ծառայության կարող է անցնել Հայաստանի Հանրապետության մինչև 30 տարեկան այն քաղաքացին, որը՝

1) անցել է պարտադիր զինվորական ծառայություն (բացառությամբ իգական սեռի քաղաքացիների և այն քաղաքացիների, ովքեր ազատվել են պարտադիր զինվորական ծառայությունից հոր (մոր) կամ հարազատ եղբոր (քրոջ)՝ ՀՀ պաշտպանության կամ զինված ուժերում և այլ զորքերում ծառայողական պարտականությունները կատարելու ժամանակ զոհված լինելու և ընտանիքի միակ արու զավակը լինելու՝ կառավարության որոշմամբ պարտադիր զինվորական ծառայությունից ազատված լինելու, մինչև ՀՀ քաղաքացիությունն ընդունելն օտարերկրյա պետությունների զինված ուժերում պարտադիր զինվորական ծառայություն անցած լինելու, գիտական աստիճան /գիտության թեկնածու կամ գիտության դոկտոր/ ունենալու և մասնագիտական, գիտական կամ մանկավարժական գործունեությամբ զբաղվելու կամ ընտանեկան դրության բերումով պարտադիր զինվորական ծառայության գորակոչից տարկետում ստացած ու

այդ իրավունքը մինչև 27 տարեկանը լրանալը չկորցնելու հիմքերով,

2) իր անձնական հատկանիշներով, առողջական վիճակով և ֆիզիկական պատրաստականությամբ ունակ է կատարելու ոստիկանության ծառայողի պարտականությունները:

Առանձին մասնագիտություններով ոստիկանությունում պաշտոնի կարող են նշանակվել «Ոստիկան» և «Ոստիկան սպա» մասնագիտական որակավորում չունեցող քաղաքացիները՝ վերապատրաստման արդյունքներով: Այդ մասնագիտությունների, մասնագիտական կրթության որակավորման աստիճանների և պաշտոնների ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Ոստիկանության ծառայողին ներկայացվող ֆիզիկական պատրաստականության, առողջական վիճակի հետ կապված պահանջները սահմանում է ՀՀ կառավարությունը:

Ոստիկանությունում ծառայության չի կարող անցնել այն քաղաքացին, որը՝

1) դատական կարգով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,

2) դատական կարգով զրկվել է քաղաքացիական կամ այլ ծառայությունում պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից,

3) դատապարտվել է դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար,

4) դատապարտվել է անզգույշ հանցագործություն կատարելու համար, և դատվածությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ,

5) որի նկատմամբ իրականացվում է քրեական հետապնդում:

Ոստիկանությունում ծառայության անցնելու հավակնորդ անձի անձնական հատկանիշները կարող են ստուգվել «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն:

Ոստիկանությունում ծառայության անցնող քաղաքացիները, ինչպես նաև ոստիկանության ծառայողները ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով անցնում են հոգեֆիզիոլոգիական հետազոտություն, թեստավորում՝ ալկոհոլից, քմրամիջոցներից և հոգեմետ նյութերից կախվածությունը ստուգելու նպատակով:

Ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար պահանջվող փաստաթղթերի ցանկը և ոստիկանությունում ծառայության անցնելու հետ

կապված որոշումներ ընդունելու կարգը սահմանվում են պետական կառավարման մարմնի ղեկավարի հրամանով:

Ոստիկանությունում ծառայություն անցնելու համար ներկայացվող պահանջները վերը նշված բովանդակությունն են ստացել 2011 թվականի դեկտեմբերի 8-ին ընդունված «Ոստիկանությունում ծառայության մասին օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքով մինչ այդ ոստիկանությունում ծառայության անցնելու պայմանները սահմանելիս օրենքը, բացի պարտադիր զինվորական ծառայություն անցած լինելու չափանիշից, պահանջում էր, որ ոստիկանությունում ծառայության անցնող քաղաքացիները տիրապետեն հայոց լեզվին և իրենց գործնական, անձնական, բարոյական հատկանիշներով, կրթությամբ, առողջական վիճակով և ֆիզիկական պատրաստակամությամբ ունակ լինեն կատարելու ոստիկանության ծառայողի պարտականությունները: Օրենսդիրը միևնույն ժամանակ նախատեսում էր, որ առանձին մասնագիտություններով ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար կարող են սահմանվել տարիքային ավելի բարձր սահմանափակումներ: Այդ մասնագիտությունների ցանկը և դրանց համար նախատեսված տարիքային սահմանափակումները սահմանելու իրավասությունը վերապահված էր ՀՀ կառավարությանը:

Մեր կարծիքով, ներկայումս ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար ներկայացվող պահանջների համակարգը նախկինի համեմատ ունի ինչպես առավելություններ, այնպես էլ որոշ թերություններ:

Կարծում ենք՝ ոստիկանությունում ծառայության անցնելու պայմանների համակարգում ինչպես նախկինում, առավել ևս ներկայումս հիմնախնդիր է հանդիսանում ծառայության անցնելու համար օրենքով տարիքային սահմանափակման նախատեսելու հարցը:

Ի տարբերություն հանրային ծառայության որոշ տեսակների, որոնց դեպքում օրենսդիրը որպես ծառայության անցնելու համար անհրաժեշտ պայման նախատեսում է տարիքային նվազագույն ցենզ, այն է՝ 18 տարին լրացած լինելը, ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար օրենքը, նշելով, որ ՀՀ ոստիկանությունում ծառայության կարող են անցնել մինչև 30 տարեկան քաղաքացիները, սահմանում է տարիքային առավելա-

գույն ցենզը: Իրավական նման կարգավորման դեպքում, հաշվի առնելով այն, որ ոստիկանությունում ծառայության կարող են անցնել նաև իգական սեռի քաղաքացիները, որոնց դեպքում խոսք չի կարող լինել պարտադիր զինվորական ծառայություն անցած լինելու մասին, և այն, որ ոստիկանության կրտսեր խմբի պաշտոններում ծառայության կարող են անցնել առնվազն միջնակարգ կրթություն ունեցող քաղաքացիները, ինչպիսի պայմաններում չի բացառվում, որ ոստիկանությունում ծառայություն անցնելու հավակնորդություն ներկայացնեն 16-18 տարեկան միջնակարգ կրթություն ունեցող ՀՀ իգական սեռի քաղաքացիները, նպատակահարմար է օրենքով սահմանել նաև ոստիկանությունում ծառայության անցնելու տարիքային նվազագույն՝ 18 տարեկանը լրացած լինելու ցենզը:

Ավելին, կարծում ենք, որ որևէ կերպ հիմնավորված չէ «Ոստիկանությունում ծառայության մասին օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 08.12.2011թ-ի ՀՀ օրենքով ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար ներկայացվող պահանջները սահմանելիս բոլոր մասնագիտություններով ծառայության անցնելու համար իմպերատիվ կերպով որպես առավելագույն տարիքային ցենզի 30 տարեկանի սահմանումը:

Այս առթիվ, մեր կարծիքով, նախկինում առավել ճիշտ մոտեցում էր ցուցաբերված հիմնախնդրին, երբ սահմանվում էր, որ առանձին մասնագիտություններով ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար կարող են սահմանվել ավելի բարձր տարիքային սահմանափակումներ: Առանձին մասնագիտություններով ոստիկանությունում ծառայություն անցնելու համար համաձայն «Ոստիկանությունում ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերության՝ կառավարության որոշմամբ որպես առավելագույն տարիք սահմանված էր մինչև 42 տարեկանը³:

Օրենսդիրի կողմից ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար ընդհանուր մինչև 30 տարեկան լինելու վերաբերյալ պահանջի սահմանումը, չնայած նրան, որ նպատակ է հետապնդում ոստիկանության ծառայության թափուր պաշտոնները համարել հնարավորինս երիտասարդ և հեռանկարային կադրերով, այնուամենայնիվ, կարծում ենք, արդյունավետ չէ, և անհարժեշտ է

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

այստեղ կիրառել Ռուսաստանի Դաշնության պրակտիկան՝ որպես առավելագույն տարիքային ցենզ սահմանելով 35 տարեկանը:

Բացի այդ՝ կարծում ենք, որ ոստիկանության համակարգը բանիմաց կադրերով համալրելուն կնպաստի ոստիկանության ծառայության մասին ՀՀ օրենքով սահմանելը, որ ոստիկանությունում ծառայության անցնելու վերը նշված տարիքային սահմանափակումները չեն տարածվում նախկինում ոստիկանությունում որոշակի ժամկետով (մեր կարծիքով, առավելագույնը 30 տարեկանը ենթադրող մասնագիտությունների համար 7 տարվա, իսկ 42 տարեկանը ենթադրող մասնագիտությունների համար 15 տարվա) ոստիկանությունում ծառայության ստաժ ունեցող քաղաքացիների վրա, ովքեր ոստիկանությունում ծառայությունից ազատվել են օրենքի 45-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հիմքերից անձնական նախաձեռնությամբ գրավոր դիմումի հիման վրա և սահմանված կարգով կադրերի ռեզերվից հանվելու հիմքերով:

Ոստիկանությունում, ինչպես նաև պետական ծառայության այլ տեսակներում ծառայության անցնելու պայմանների համեմատական հետազոտության արդյունքում պարզվում է, որ օրենսդիրը ծառայության անցնելու պայմանների առումով (առանձին բացառություններով) հիմնականում ցուցաբերել է միատեսակ մոտեցում: Այս առումով ոչ իրավաչափ մոտեցում է դրսևորվել միայն ՀՀ դատախազության համակարգում և ՀՀ պաշտպանության բնագավառում պետական լիազոր մարմնի՝ քննիչի, պաշտոնում պետական ծառայության անցնելու համար ներկայացվող արգելքներում որպես այդպիսին ոչ արդարացող հիմքով անձի նկատմամբ հարուցված քրեական հետապնդման դադարեցված լինելը սահմանելը: Այս հիմքով քաղաքացիների՝ օրենքով սահմանված կարգով հանրային ծառայության իրավունքի անցնելու սահմանադրական իրավունքի սահմանափակումը հակասում է ՀՀ Սահմանադրության 21-րդ հոդվածով սահմանված անմեղության կանխավարկածի սկզբունքին, որի համաձայն՝ հանցագործության համար մեղադրվողը համարվում է անմեղ, քանի դեռ նրա մեղավորությունը ապացուցված չէ օրենքով սահմանված կարգով դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով: Ակնհայտ է, որ անմեղ անձանց միջև այդ հիմքով ընդհանրապես, առավել ևս հանրային ծառայության անցնելու ընթացքում,

տարբերակված մոտեցում ցուցաբերելն անթույլատրելի է:

Ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար օրենքով արգելքների սահմանման ընթացքում առկա հաջորդ թերությունը, մեր կարծիքով, կապված է այն հանգամանքի հետ, որ օրենքը որպես ոստիկանությունում ծառայություն անցնելու արգելք չի նախատեսում, որ ոստիկանությունում ծառայության չեն կարող անցնել այն անձինք, ովքեր դատարանի դատավճռով ազատվել են պատժի կրումից ոչ արդարացման հիմքով: Այս եզրահանգման համար հիմք է հանդիսանում այն, որ օրենսդիրը ոստիկանությունում ծառայությունից ազատելու հիմքեր սահմանելիս նշել է, որ ծառայողները ոստիկանությունում ծառայությունից ազատվում են նրանց նկատմամբ դատարանի մեղադրական դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու, այդ թվում՝ դատարանի դատավճռով ոչ արդարացման հիմքով պատժից ազատվելու կամ պատիժը կրելը հետաձգելու դեպքում⁴:

Առկա թերությունն ակնհայտ է նաև ՀՀ քրեական օրենսգրքի 84-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված նորմի համատեքստում, համաձայն որի՝ դատավաճություն չունեցող են համարվում այն անձինք, ովքեր դատարանի դատավճռով դատապարտվել են առանց պատիժ նշանակելու կամ դատարանի դատավճռով ազատվել են պատիժը կրելուց, կամ պատիժը կրել են այնպիսի արարքի համար, որի հանցավորությունն ու պատժելիությունը վերացված է օրենքով: Ակնհայտ է, որ նշված հանգամանքի առկայությունը, որի առաջացման հետ կապվում է ոստիկանությունում ծառայությունից ազատումը, միանշանակ, պետք է արգելք հանդիսանա ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար: Հակառակ դեպքում իրավական գործող կարգավորման պայմաններում ստացվում է, որ անձին, որը դատարանի դատավճռով ոչ արդարացման հիմքով ազատվել է դատավորությամբ կատարած հանցագործության համար պատժի կրումից, չի արգելվում ոստիկանությունում ծառայության անցնել այն դեպքում, որ ոստիկանությունում ծառայող անձը նման կարգավիճակում հայտնվելու դեպքում ազատվում է ծառայությունից:

Ոստիկանությունում ծառայության անցնող անձինք ՀՀ պետական դրոշի առջև ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով տալիս են երդում:

Ոստիկանությունում ծառայության մասին

ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ ոստիկանության ծառայող է համարվում ՀՀ այն քաղաքացին, ով ծառայում է ոստիկանությունում, տվել է ոստիկանության ծառայողի երդում, զբաղեցնում է ոստիկանության ծառայության որևէ խմբի պաշտոն և ունի ոստիկանության կամ զինվորական կոչում կամ օրենքով սահմանված կարգով գտնվում է ոստիկանության կադրերի ռեզերվում կամ կադրերի գործող ռեզերվում:

Ոստիկանության ծառայող են համարվում նաև ՀՀ ոստիկանության ուսումնական հաստատություններում պետական պատվերի շրջանակներում սովորող (այսուհետ՝ սովորող), ինչպես նաև ՀՀ կամ օտարերկրյա պետությունների ուսումնական հաստատություն ՀՀ ոստիկանության կողմից գործուղված առկա ուսուցման ձևով սովորող ՀՀ քաղաքացիները:

Իրավական այս նորմի բովանդակությունից բխում է, որ անձն առաջին դեպքում ոստիկանությունում ծառայողի կարգավիճակ է ձեռք բերում միաժամանակ մի շարք պայմանների բավարարելու դեպքում: Վերջինս նախ պետք է հանդիսանա ՀՀ քաղաքացի, ապա ծառայելիս լինի ոստիկանությունում, տված լինի երդում, զբաղեցնի ոստիկանության որոշ խմբի պաշտոն, ունենա ոստիկանության կամ զինվորական կոչում կամ օրենքով սահմանված կարգով գտնվի ոստիկանության կադրերի կամ կադրերի գործող ռեզերվում:

Ոստիկանության կոչումների շնորհման կարգը սահմանելու մասին ՀՀ կառավարության 26.12.2012թ-ի թիվ 2159-Ն որոշմամբ սահմանված ոստիկանության կոչումների շնորհման կարգի 4-րդ կետի համաձայն՝ ոստիկանությունում ծառայության անցնող քաղաքացուն պաշտոնի նշանակման հրամանով միաժամանակ շնորհվում է համապատասխան կոչում: Ոստիկանության ուսումնական հաստատություններում առկա ուսուցման ձևով սովորող քաղաքացուն կոչում շնորհվում է որպես սովորող հրամանագրվելու մասին հրամանով: ՀՀ կամ օտարերկրյա պետությունների ուսումնական հաստատություն ոստիկանության կողմից գործուղված առկա ուսուցման ձևով սովորող ՀՀ քաղաքացուն կոչում շնորհվում է գործուղման մասին հրամանով:

Ոստիկանությունում ծառայության անցնող անձանց երդում տալու կարգը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության 31.10.2002թ-ի թիվ 1728-Ն

որոշմամբ հաստատված կարգի 3-րդ կետի համաձայն՝ ոստիկանության ծառայողի երդում տալիս են՝

ա) ոստիկանության կրտսեր, միջին, ավագ և գլխավոր խմբի պաշտոններում առաջին անգամ ընդունվող ծառայողները՝ համապատասխանաբար վերապատրաստման և ուսումնական փորձաշրջանի արդյունքներով պաշտոնի նշանակվելուց ու ծառայության վայր ներկայանալուց հետո՝ 1 ամսվա ընթացքում,

բ) ոստիկանության ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ուսումնական հաստատությունում որպես սովորող հրամանագրվելու օրվանից մեկ ամիս հետո՝ 15-օրյա ժամկետում, իսկ պայմանագրային հիմունքներով այլ պետությունների ուսումնական հաստատություններ ուսումնառության ուղարկվող սովորողները՝ միջգերատեսչական կամ միջկառավարական պայմանագրով նախատեսված ժամկետում,

գ) զինված ուժերի, ազգային անվտանգության, արտակարգ իրավիճակների հանրապետական գործադիր մարմինների և դատախազության ծառայողները՝ ոստիկանության թափուր պաշտոններում նշանակվելուց հետո՝ 1 ամսվա ընթացքում,

դ) երդումը տրվում է մեկ անգամ. այն չի կրկնվում հետագայում (ծառայությունը փոխելիս, աշխատանքում վերականգնվելիս, կրկին ոստիկանությունում ծառայության նշանակվելիս և այլն):

Իրավական կարգավորման նման պայմաններում ոստիկանությունում ծառայության անցնող ՀՀ քաղաքացին, իրավասու պաշտոնատար անձի հրամանով նշանակվելով ոստիկանությունում ծառայության պաշտոնում, ունենալով ոստիկանությունում ծառայության կոչում, որոշակի ժամանակահատված՝ մինչև երդում տալը, կարող է իրականացնել իր ծառայողական լիազորությունները, սակայն անհասկանալիորեն չհամարվել ոստիկանության ծառայող: Այս թյուրիմացությունը, կարծում ենք, կարելի է վերացնել իրավական կարգավորման հետևյալ երկու ձևերից մեկը կիրառելով.

ա) սահմանելով, որ ոստիկանությունում ծառայողը պաշտոնը ստանձնում է՝ ոստիկանության ծառայության երդում տալով.

բ) իրավական կարգավորմամբ ոստիկանության ծառայողի հասկացությունը վերջինիս կողմից երդում տալու հանգամանքի հետ չկապե-

լով:

Ոստիկանությունում ծառայողի այս հասկացության հաջորդ թերությունը հանդիսանում է այն, որ ոստիկանությունում ծառայողի հասկացությունը պայմանավորվում է անձի՝ ոստիկանությունում ծառայելու հանգամանքի հետ, մինչդեռ ակնհայտ է, որ հնարավոր չէ ոստիկանության ծառայող հանդիսանալ և չծառայել ոստիկանությունում: Կարծում ենք, որ հասկացությունը սահմանելիս այդ, այսպես կոչված, պարտադիր տարրի մատնանշումն ավելորդ է:

Այսպիսով, ոստիկանությունում ծառայության անցնելու ընթացքում առաջացող հարաբերությունների իրավական ներկա կարգավորումը ընդհանուր առմամբ ապահովում է պետական հատուկ ծառայության այս ոլորտում հանրային ծառայության կայունության, օրենքի առջև հանրային ծառայողների իրավահավասարության, քաղաքա-

ցիների համար իրենց մասնագիտական գիտելիքներին և աշխատանքային ունակություններին համապատասխան հանրային ծառայության հավասար մատչելիության, հանրային ծառայողների արհեստավարժության, ազնվության, պատասխանատվության զգացումի և մյուս սկզբունքների իրացումը: Միևնույն ժամանակ կարծում ենք, որ դրան վերաբերող վերը նշված հիմնախնդիրների հաղթահարման համար ներկայացվող առաջարկների քննարկումն ու գործնական կիրառումը կնպաստի ՀՀ կառավարությանն առընթեր ոստիկանության ծառայությունը բանիմաց, իրենց ծառայողական լիազորություններն առավել արդյունավետ իրականացնելու ընդունակ կադրերով:

¹ ՀՀ Սահմանադրություն (փոփոխություններով), ՀՀ ՊՏ 2005 (հատ. թող.), 05.12.2005, հոդվածներ 1, 30 և 30.2:

² Տե՛ս Ноздрачев А.Ф. Государственная служба. 1999г. Москва. С. 317.

³ Տե՛ս «Ոստիկանությունում ծառայության անցնելու համար առանձին մասնագիտությունների ցանկը և դրանց համար նախատեսված առավելագույն տարիքային սահմանափակումները սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության 05.12.2002թ.-ի թիվ 1914-Ն որոշումը, ՀՀ ՊՏ 2002.12.25/57 /232/:

⁴ Տե՛ս «Ոստիկանությունում ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 45, մաս 1-ին, կետ 9:

РЕЗЮМЕ

Организационные правовые проблемы обеспечения кадрового состава полиции Республики Армения

Как в каждом государстве, так и в Республике Армения, сознание огромной роли личных, профессиональных и моральных качеств государственных служащих в эффективном решении проблем, стоящих перед государством обуславливает государственную кадровую политику.

Эта политика включает в себя весь сектор публичной службы, в том числе и сектор особого вида государственной службы в полиции.

В статье представлены организационные правовые проблемы отбора и удержания сотрудников полиции и предложены пути для их преодоления.

SUMMARY

The Legal and Organizational Issues of Manpower Policy at the RA Police

As is the case in all states, the manpower policy pursued by the country is well conditioned by the immense role the personal, professional and moral values play in the effective solution of the problems confronting the Republic of Armenia. The policy encompasses all the spheres of public activity including the police service which is regarded a special type of state service.

The current work highlights the organizational and legal issues arising in the selection of police workers and suggests solutions to overcome them.